



Kommunfullmäktiges ledamöter

Interpellationssvar, underhållsskulden på vägar och broar i Örnsköldsviks kommun (M)

Med kommunfullmäktiges medgivande framställer Lars Näslund och Johannes Nordin (M) en interpellation daterad 28 mars 2022 till kommunstyrelsens ordförande Per Nylén (S).

Interpellationen

I interpellationen ställer Lars Näslund och Johannes Nordin följande fråga:

- Hur stor är underhållsskulden på vägar och broar i Örnsköldsviks kommun?

Kommunstyrelsens ordförande Per Nylén S meddelar att svaret på interpellationen överlämnas till samhällsbyggnadsnämndens ordförande Mikael Malmén och att interpellationen avses att besvaras vid kommunfullmäktiges nästa sammanträde.

Interpellationssvar

Interpellanterna frågar om underhållsskulden på kommunens vägar och broar. Örnsköldsviks kommun är en ytstor kommun, och detsamma gäller för vägnätet. Kommunen har cirka 376,5 kilometer kommunal väg. Ett exakt svar kring underhållsskulden är svårt att ge, och beror mycket på vad som inkluderas i beräkningen. Svaret begränsas därför till de fakta som nyligen presenterats efter en inventering gjort av Sweco rörande statusen på asfaltsbeläggningen på våra vägar. Andra faktorer som påverkar vägstatusen är tidigare åtgärder som påverkat vägkroppen, exempelvis VA-ombyggnad, dagvatten och ledningsarbeten.

Hur stor är underhållsskulden på vägar och broar i Örnsköldsviks kommun?

Vägar och asfalt

Genom de inventeringar som görs av statusen på asfaltsbeläggningen finns detaljerade ekonomiska beräkningar över den beräknade kostnaden av åtgärder som krävs på grund av att underhållet inte är utfört. Idag är 51 % av asfaltsbeläggningen uttjänt eller som man kort och gott kallar det i rapporten, underhållsskuld för beläggning. Denna beräknas vara ca 160 MKR.

Att restaurera en väg handlar om mer än asfalt, men den delen är svårare att beräkna eftersom en sådan undersökning kräver ingrepp i vägkroppen. När vägkroppen undersöks kan man exempelvis även upptäcka behov av vidare förstärkningsåtgärder, dikningsbehov eller helutgrävning. Åtgärder runt omkring en väg förbättrar även den beräknade livslängden, men de behoven syns heller inte i den beräknade underhållsskulden.

Man kan konstatera att den största ekonomiska nyttan görs genom att åtgärda gator och vägar som inte redan passerat sin livslängd (gula) och den största medborgarnyttan skapas genom att åtgärda de som har röd markering. Den löpande underhållsplanen bör hantera de gula och den långsiktiga reinvesteringsplanen bör hantera de röda. Den långsiktiga planen bör göras tillsammans med alla aktörer som vill använda kommunens gatunät för andra ändamål, så som ledningar.

Broar

Det finns 37 kommunala broar som besiktigas systematiskt. Varje år besiktigas ett antal broar vilket gör att under ett 6-års-intervall är alla broar besiktigade. Besiktningsunderlagen ligger till grund för planering av underhållsåtgärder och även till reinvesteringsplanen. Kostnaderna för underhållsåtgärder och reinvestering riskerar öka då de inte möts med resurser för förebyggande underhåll.

Underhållsskuldena för ett flertal broar är hanterade, men det finns ständigt ett behov av både förebyggande underhåll och avhjälpande underhåll. Teknisk livslängd är en viktig faktor som är svårt att bortse från. Kostnaderna ryms inom befintlig investeringsbudget, men täckning för kapitalkostnader har saknats vilket har gjort att några objekt har flyttats framåt i tid.

Det enskilda vägnätet

Örnsköldsviks kommun är inte juridisk väghållare till kommunens enskilda vägnät, utan har bara tagit på sig ett skötselansvar för cirka 40 mil enskilda vägar, och likställs där med en entreprenör. För de 40 mil enskilda vägar där kommunen sköter drift- och underhåll, erhåller kommunen det statliga bidraget från Trafikverket (TRV). Därutöver beviljar Örnsköldsviks kommun bidrag till vägsamfälligheter (VSF) för ytterligare cirka 40 mil. VSF som i grunden har ett beviljat schablonbidrag från TRV. Det finns cirka 33 broar längs det enskilda vägnätet, TRV ansvarar för besiktningarna av dessa broar. Det kan konstateras att schablonbidraget från TRV tillsammans med kommunens egna schablonbidrag inte täcker kostnaderna för drift och underhåll av de 40 mil enskild väg som kommunen sköter.

Det finns idag ingen framtagen summa på hur stor underhållsskulden är gällande det enskilda vägnätet, då kommunen inte är juridisk väghållare. Underhållsskulden på det enskilda vägnätet uppskattas också vara betydande.



Mikael Malmén

Samhällsbyggnadsnämndens ordförande